

Svensk migrations- och asylpolitik

Regeringens mål är att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser, främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring, tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter, samt fördjupar det europeiska och internationella samarbetet. Detta faktablad beskriver regeringens aktuella arbete inom området.

Regeringens hantering av flyktingsituationen

Sverige har tagit ett stort ansvar i den pågående globala flyktingsituationen. Regeringen vidtog en rad tillfälliga åtgärder för att kraftigt minska antalet asylsökande till Sverige när EU:s medlemsstater under hösten 2015 inte kunde dela på ansvaret som det stora antalet asylsökande innebar.

- Regeringen beslutade att införa tillfälliga gränskontroller vid inre gräns. Beslutet har förlängts vid ett flertal tillfällen och gäller för närvarande till och med 11 maj 2018. De tillfälliga id-kontroller som infördes i början av 2016 upphörde att gälla i maj 2017.
- Den 20 juli 2016 infördes en lag som tillfälligt anpassar svenska asylregler till

EU-rättens miniminivåer. Bland annat innebär lagen att skyddsbehövande, dock inte kvotflyktingar, beviljas tidsbegränsade uppehållstillstånd och att möjligheterna till familjeåterförening begränsas. Bedömningen är att begränsningarna i möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige behövs under högst tre år. I ett tillägg till den tillfälliga lagen får nyanlända gymnasieungdomar bland annat möjlighet till uppehållstillstånd för att avsluta sina studier sedan den 1 juni 2017. Tillägget kommer att fortsätta gälla även efter juli 2019.

- Under 2017 har ca 2 800 personer som sökt asyl i Grekland eller Italien omfördelats till Sverige enligt ett beslut från 2015.

Ensamkommande barn och unga

Under hösten 2015 kom ett stort antal ensamkommande barn och unga till Sverige. De flesta ensamkommande barn som ansöker om asyl i Sverige beviljas uppehållstillstånd. I de fall myndigheterna kommit fram till att barnet saknar skyddsskäl eller andra skäl för att få stanna i Sverige är utgångspunkten att barnet ska återvända till sitt hemland. En förutsättning för ett sådant återvändande är att det finns ett ordnat mottagande för det ensamkommande barnet. Regeringen har aviserat att en begränsad grupp ensamkommande unga som kom senast den 24 november 2015 och som drabbats av långa handläggningstider och därför kommit i en sämre situation i vissa fall ska få möjlighet till uppehållstillstånd för att gå färdigt sina gymnasiestudier.

Bättre förutsättningar för återvändande

För att kunna upprätthålla en långsiktig, hållbar asyl- och migrationspolitik är det avgörande att personer som efter en rättssäker prövning av asylskälen fått ett lagkraftvunnet avvisnings- eller utvisningsbeslut återvänder så snabbt som möjligt till sitt ursprungsland. För att öka återvändandet har regeringen genomfört ett stort antal åtgärder. Bland annat har rätten till bistånd tagits bort för vuxna personer utan barn som har avvisnings- eller utvisningsbeslut som har vunnit laga kraft. Vidare har en förtydligad ansvarsfördelning mellan myndigheterna fastställts när det gäller verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut. Sverige har flera bilaterala återtagandeavtal med tredjeländer. Även EU spelar en stor roll i återtagandesamarbeten, där alla medlemsstater tillsammans kan ställa krav på att andra länder ska ta emot sina medborgare.

Ett gemensamt asylsystem i EU

Ett förstärkt och konstruktivt samarbete såväl inom EU som globalt är grundstenar i en långsiktigt hållbar migrationspolitik. Sverige deltar aktivt i EU:s pågående förhandlingar om ett reviderat gemensamt asylsystem som består av sju rättsakter. Solidaritet och en ökad harmonisering är prioriterade frågor för Sverige.

EU:s framtida asylsystem ska vara rättssäkert och hållbart, värna asylrätten och samtidigt uppnå en jämnare fördelning av asylsökande mellan medlemsstaterna. Sverige ska fortsatt utgöra en stark och viktig röst i Europa för att värna om asylrätten och utsatta grupper.

Vidarebosättning som en säker och laglig väg för skyddsbehövande in i EU

Sverige ska även fortsättningsvis verka för realistiska förslag för fler lagliga vägar in i EU för att söka asyl samt för att samtliga medlemsstater ökar vidarebosättningen av människor i behov av skydd. Vidarebosättning är i dag ett väl beprövat system och det säkraste sättet för personer i behov av skydd att komma till EU. Den av regeringen tillsatta utredningen om lagliga asylvägar föreslår bland annat att Europeiska kommissionen bör utreda möjligheten att föreslå regler om inresetillstånd för asylansökningar i EU. Antalet personer som vidarebosätts till Sverige har ökat från 1 900 under 2016 till 3 400 under 2017 och till 5 000 från och med 2018.

Internationellt samarbete och global ansvarsfördelning

För att tillsammans hitta hållbara lösningar på hur rörelser av migranter och människor i behov av skydd bättre kan hanteras behöver det globala samarbetet förstärkas. Två globala

ramverk, ett om migration och ett om flyktingsituationer ska antas i FN under 2018. Sverige kommer tillsammans med andra stater att driva behovet av en förbättrad global ansvarsfördelning, samverkan och styrning. Regeringen kommer även att verka för att stater genomför migrationsrelaterade åtaganden i agenda 2030 för hållbar utveckling. Detta innebär bland annat att underlätta säker, ordnad, reglerad och ansvarsfull migration.

Sverige är den sjätte största humanitära biståndsgivaren i världen och är bland de största givarna till både IOM (FN:s migrationsorganisation) och UNHCR (FN:s högkommissarie för flyktingar) vilka gör ett gediget arbete för migranter och flyktingar, bland annat i Nordafrika och i Medelhavsområdet.

Fakta migrationspolitik

Svensk migrationspolitik omfattar flykting- och invandringspolitik, återvändande, stöd för återvandring och kopplingen mellan migration och utveckling. Den inbegriper även samarbetet på internationell nivå kring dessa frågor. Området omfattar också frågor om svenskt medborgarskap.

Produktion: Justitiedepartementet
Tel: 08-405 10 00
www.regeringen.se/justitie

